

HÖGSKOLAN FÖR SCEN OCH MUSIK

Att utforska harmoniska horisonter

En resa genom rytm och ackord

Filip Johansson

Självständigt arbete (examensarbete) inom Konstnärligt kandidatprogram i

Improvisationsmusik Termin 6 År 2023

Självständigt arbete (examensarbete), 15 högskolepoäng

Självständigt arbete (examensarbete), 15 högskolepoäng

Konstnärligt kandidatprogram i musikinriktning Improvisation

Högskolan för scen och musik, Göteborgs universitet

Termin 6 År 2024

Författare: *Filip Johansson*

Arbetets titel: *Att utforska harmoniska horisonter - En resa genom rytm och ackord*

Arbetets titel på engelska: *Exploring harmonic horizons - a journey in to rhythm and chords*

Handledare: *Universitetslektor Thomas Markusson*

Examinator: *Universitetslektor Martina Almgren*

SAMMANFATTNING

Denna studie fokuserar på att utforska nya tillvägagångssätt för ackompanjemang på gitarr. Författaren undersöker hur valet av toner och rytmik påverkar ackompanjemangets karaktär. Det övergripande målet är att undvika att fastna i gamla mönster och istället kontinuerligt söka efter nya sätt att inspirera och integrera ny energi i musiken. Genom att utforska olika strategier och experimentella metoder syftar författaren till att berika sitt ackompanjemang och skapa en mer dynamisk och uttrycksfull musikalisk upplevelse.

Nyckelord

Rytmik, Ackord/Voicings, Motiv

Innehållsförteckning

SAMMANFATTNING	
1. Bakgrund	3
2. Syfte	3
3. Frågeställning	4
4. Metod	4
5. Genomförande	4
5.1 Rytmska idéer.....	5
5.1.1 Exempel 1 Mike Moreno.....	5
5.2 Spela ackord med färre toner.....	6
5.2.1 Exempel 2 Lage Lund.....	6
5.3 Repetitiva motiv.....	8
5.3.1 Exempel 3 Wes Montgomery.....	8
5.4 Övningar.....	9
5.4.1 Övning 1. Sext intervall.....	9
5.4.2 Övning 2. Drop 2 ackord, tvåstämmigt.....	10
5.5 Rytmska idéer.....	11
5.6 Repetitiva motiv.....	12
6. Reflektion och resultat	13
6.1 Spela ackord med färre toner.....	13
6.2 Rytmska idéer	14
6.3 Repetitiva motiv.....	15
6.4 Frågeställning 1.....	15
6.5 Frågeställning 2.....	16
7. Slutreflektion	17
8. Referenser	18
9. Böcker	18
10. Inspelningar	18
11. Bifogade Ljudfiler	19

1. Bakgrund

Min musikaliska resa började i tonåren när jag först tog tag i gitarrspelet på kulturskolan. De grundläggande ackorden, såsom G-dur, D-dur, E-dur, C-dur, Em och Am, blev snabbt en väg in i världen av popmusik. Det var en tid av glädje och nyfikenhet när dessa ackord gav mig möjligheten att spela många populära låtar. Snabbt kom dock insikten att mitt ackordspel, även om det var tillfredsställande för popmusikens krav, saknade djup och variation.

När jag sedan började på musikgymnasiet i Norrköping så började jag fördjupa mig i jazzens komplexitet. Jag lärde mig snabbt den grundläggande jazzharmoniken vilket utvidgade mitt harmoniska förråd. Jag insåg dock snart att endast bemästra ackordens komplexitet inte var tillräckligt för att skapa intressant ackompanjering. Jag fokuserade länge på att improvisera solon och mindre på ackordens klang och rytmik. Detta eftersom det oftast fanns någon annan i bandet som kunde stå för harmoniken.

Senare, under mina studier på musikhögskolan, hamnade jag i en ny konstellation där jag var den enda ansvariga för harmonin i en gitarrtrio. Det var då jag började känna att mitt ackordspel inte längre var tillräckligt intressant. Att vara den som står för harmoniken ledde mig till insikten att mitt ackordspel behövde mer nyans och variation.

Jag känner ofta längtan efter att förmedla melodi och rörelse genom ackorden, men mina kunskaper är inte tillräckliga för att uppnå det jag hör i mitt huvud. Jag har därför valt att fördjupa mig i ackordspel genom att lyssna in mig på tre olika jazzgitarrister för att sedan utveckla och hitta nya vägar att använda mig av genom rytmik och harmonik.

2. Syfte

Syftet med mitt arbete är att djupdyka i rytmiska och harmoniska tekniker för att förbättra och berika mitt ackordspel på gitarr. Genom att låta mig inspireras av tre olika jazzgitarrister – Mike Moreno¹, Lage Lund² och Wes Montgomery³ – undersöker jag nya tillvägagångssätt att ackompanjera på. Mitt mål är att utveckla en ökad medvetenhet om de musikaliska valen inom ackordspel, särskilt fokuserat på användningen av rytmik och antalet toner i ackorden.

¹ <http://www.mikemoreno.com/>

² <https://www.lagelund.com/>

³ <https://wesmontgomery.com/about/>

Genom denna undersökning strävar jag efter att förbättra min förmåga att skapa intressanta, harmoniska strukturer och att utforska nya sätt att framhäva och förstärka musikens känslomässiga och rytmiska dimensioner. Examensarbetet blir därmed en möjlighet att applicera och testa de nya insikter och tekniker jag inhämtar under arbetets gång, samt att reflektera över hur dessa påverkar mitt ackordspel och musikaliska uttryck.

3. Frågeställning

- Hur kan jag genom att integrera rytmiska och harmoniska idéer från Mike Moreno, Lage Lund och Wes Montgomery förbättra mitt ackordspel på gitarr och skapa en mer dynamisk och varierad harmonisk grund för min musik?
- Hur påverkar färre toner tillsammans med en mer nyanserad rytmik min förmåga att ackompanjera?

4. Metod

Genom att lyssna in mig på tre olika jazzgitarrister har jag valt ut ett musikklipp för varje musiker med olika fokusområden - rytmiska idéer, spela ackord med färre toner och repetitiva motiv. Utifrån dom klippen har jag transkriberat delar av deras spel och sedan skapat övningar där jag fokuserar på rytm och ackordvoicings. Varje övning som jag skapat har jag sedan spelat in för att sedan analysera och reflektera över hur det påverkar mitt spel.

5. Genomförande

I detta avsnitt kommer jag gå igenom tre stycken exempel med olika fokusområden. Jag har transkriberat Mike Moren, Lage Lund och Wes Montgomery utifrån fokusområdena, rytmiska idéer, spela ackord med färre toner och repetitiva motiv. Jag har sedan skapat olika övningar för att arbeta med dessa områden. Jag kommer att använda mig av begrepp som Drop 2, sext intervall, tvåstämmighet och voicings.

- *Drop 2⁴* är en ackordteknik som används för att hitta variationer på ett ackord. Principen med drop 2 är att du tar den andra högsta tonen av ett ackord och sänker den en oktav så får du ett drop 2 ackord. Om du till exempel har ett Cmaj7 ackord

⁴Pullig, Pease, Modern Jazz Voicings: *Arranging for Small and Medium Ensembles*. 28

med tonerna C, E, G, B så tar du den andra högsta tonen G och sänker en oktav och får då ordningen G, C, E, B som ger dig ett Cmaj7 i drop 2 position. Drop 2 har jag tagit inspiration ifrån boken *Modern Jazz Voicings: Arranging for Small and Medium Ensembles*⁵ och boken *Jazz Arranging Techniques : From Quartet To Big Band*⁶.

- Ett *intervall* beskriver avståndet mellan två stycken toner. Ett sext intervall beskriver avståndet mellan två stycken toner där den högre tonen är sex toner över den lägre.
- *Tvåstämmighet* är när två självständiga melodier eller toner spelas samtidigt och tillsammans skapar en harmoni. Varje enskild ton kallas för en stämma.
- Termen *Voicing* används för att beskriva hur ackordens toner är orkestrerade eller "voicade". *Voicings* påverkar ackordets karaktär och kan variera beroende på vilka toner man väljer att spela samt i vilken ordning de presenteras.

5.1 Rytmska idéer

Rytmik är något som jag alltid varit fascinerad av och som kan skapa energi och inspiration till musiken. Som ackompanjerande gitarrist tycker jag det är viktigt att kunna tillföra något till musiken. Jag vill inte enbart ligga som en matta i bakgrunden till en solist utan jag vill kunna tillföra med energi och inspiration in i musiken. Att använda sig av rytmik för att skapa nya idéer och rytmiska texturer i musiken är något jag därför vill utveckla.

5.1.1 Exempel 1 Mike Moreno

Mike Moreno är en av de mest etablerade gitarristerna inom modern jazzgitarr idag på New Yorks jazzscen. Jag inspireras verkligen av hans rytmiska sound både när han spelar fraser och ackompanjerar på gitarr. Detta på grund av hans förmåga att variera sig och samtidigt vara tydlig i det han gör med beslutsamhet.

Klipp 1 är det Mike Moreno som spelar duo tillsammans med Ben Wendel. Det här klippet har jag valt på grund av att jag inspireras av Mike Morenos rytmiska frihet och timing. Han får hela tiden musiken att röra sig framåt. Istället för att ligga kvar på en och samma voicing, hittar han en rörelse eller rytmisk idé som bryter och kommenterar vad Ben Wendel spelar.

⁵ Pullig, Pease, *Modern Jazz Voicings: Arranging for Small and Medium Ensembles*. 28

⁶ Gary Lindsey. (2005) *Jazz Arranging Techniques : From Quartet To Big Band*. Utgivare : Staff Art Publishing.

Exempel⁷ på rytmiska idéer ifrån klippet med Mike Moreno:

Mike Moreno exempel (On Green Dolphin Street)

The image shows a musical score for the song "On Green Dolphin Street" by Mike Moreno. It consists of four staves of music. The first staff shows a melodic line starting with an Ebmaj7 chord. The second staff shows a series of chords: Fmaj7, Ebmaj7, Ebmaj7, C9, and C7(b9). The third staff shows chords: Fm7, Bb7, Ebmaj7, Dbmaj7, and Bbm7. The fourth staff shows chords: Abm7, Db7, Gbmaj7, Fm7, Bb7, and Ebmaj7. The music is in a 4/4 time signature and features a mix of melodic lines and chordal accompaniment.

5.2 Spela ackord med färre toner

Att utforska ackord och voicings har blivit en central del av min musikaliska resa sedan jag började på Högskolan för scen och musik i Göteborg. Varje ackord bör betraktas som en möjlighet att förstärka och berika musiken. Genom att ha en mångfald av ingångar till hur ett ackord kan spelas ökar möjligheterna att skapa något unikt och meningsfullt i musiken. Detta har fått mig att inse vikten av att lägga ner mer fokus på att utveckla detta område.

5.2.1 Exempel 2 Lage Lund

Under de senaste två åren har jag funnit stor inspiration från gitarristen Lage Lund när det kommer till ackordspel och presentation av musikaliska teman. Jag fascineras av hans förmåga att förena ackordens klang med melodier och fraser på ett sätt som skapar en harmonisk och sammanhängande ljudbild. Det soundet och den kreativa förmågan är något jag strävar efter att integrera mer i mitt eget gitarrspel.

⁷ Exempel Mike Moreno. 1:28 sekunder in i klippet.

https://www.youtube.com/watch?v=l0kwh4Ch5TM&list=PLZSNYvFUtxm-sx1qt6mKrC_j5d1FOTPD_&index=12&t=348s Hämtad 25e april 2024

När jag var i Paris deltog jag på en workshop med Lage Lund där han sa "Om du är i vägen för dig själv när du spelar ackord, är det högst troligt att du också är i vägen för andra när du ackompanjerar dem." Detta citat har verkligen fångat min uppmärksamhet och gett mig en stark motivation att lägga ner mer fokus på min ackompanjemangsförmåga. Att vara medveten om min egen spelstil och hur den påverkar min förmåga att stödja andra musiker har blivit en central del i min strävan efter att bli en mer lyhörd och effektiv ackompanjator.

Klipp 2 är med Lage Lund på gitarr, Will Vinson på saxofon och Orlando de Flemming på bas. Jag har valt det här klippet på grund av den fantastiska mångsidigheten i Lage Lunds ackordval. Han bryter den vanliga trenden bland gitarrister genom att sällan använda stora ackordläggningar med fyra eller fem toner. Istället föredrar han oftast att använda sig av endast två eller tre toner i sina ackord, vilket skapar ett öppet och luftigt ljudlandskap. Denna minimalistiska approach lämnar gott om utrymme för både medmusiker och solister att utforska och färga ackorden på ett personligt sätt.

Exempel⁸ på voicings ifrån klippet med Lage Lund under hans solo:

Lage Lund exempel (On Green Dolphin Street)

The musical notation is presented in four staves, each with a measure number and a chord voicing above it. The first staff starts with measure 1 and an Ebmaj7 chord. The second staff starts at measure 5 with Fmaj7, Emaj7, and Ebmaj7 chords. The third staff starts at measure 9 with Fm7, Bb7, and Ebmaj7 chords. The fourth staff starts at measure 13 with Abm7, Db7, Gmaj7, and Bb7 chords. The notation includes various voicings, such as triads and dyads, and some triplets.

⁸ Exempel Lage Lund. 1:46 sekunder in i klippet.

https://www.youtube.com/watch?v=zRmPNwumMqE&list=PLZSNYvFUtxm-sx1qt6mKrC_j5d1FOTPD_&index=9 Hämtad 25e april 2024

5.3 Repetitiva motiv

Genom att använda motiv kan jag som musiker skapa en känsla av enhet och sammanhang i musiken, samtidigt som de ger lyssnaren något att känna igen och associera med låten. Motiv kan variera i längd och komplexitet och kan användas på olika sätt för att skapa variation och intresse i musiken.

5.3.1 Exempel 3 Wes Montgomery

Wes Montgomery var en av de första gitarrister som jag kom i kontakt med när jag började lyssna på jazz. Han kunde ingen teori eller noter utan lärde sig spela genom sitt gehör. Med andra ord så blev han väldigt bra på att få ut de musikaliska idéerna han hörde ut i sitt eget gitarrspel. Wes Montgomerys skicklighet ligger inte bara i att upprepa fraser eller rytmiska motiv, utan också i hur han binder samman motiven och fraserna. Det som fascinerar mig är att trots att man kan upprepa en viss fras över flera takter, fortsätter musiken att utvecklas och röra sig framåt.

Klipp 3 är det Wes Montgomery kvartett som spelar Four on Six. Det här klippet har jag valt för att jag gillar hur Wes Montgomery vågar hålla i sina rytmiska idéer och därefter låta dom landa hos lyssnaren innan han låter musiken ta en ny riktning.

Exempel⁹ på att hålla fast vid sina ideer ifrån klippet med Wes Montgomery:

Wes Montgomery exempel (Four On Six)

The musical notation is presented in three staves. The first staff begins with a Gm7 chord and a melodic line of eighth notes with ties. The second staff, starting at measure 5, features a sequence of chords: Cm7, F7, Bbmaj7, Eb7, Am7, D7, Ebm7, and Ab7. The third staff, starting at measure 9, returns to the Gm7 chord and continues the melodic motif. The piece concludes with a double bar line.

⁹ Exempel Wes Montgomery. 0:55 sekunder in i klippet.

<https://www.youtube.com/watch?v=zxTD1XOTcyk> Hämtad 25e april 2024

5.4 Övningar

I detta avsnitt kommer jag att visa och förklara några övningar som jag kommer att förhålla mig till under mitt arbete. Mina förhoppningar är att genom dessa övningar finna ny inspiration och nya ingångar i mitt ackompanjerande.

5.4.1 Övning 1. Sext intervall

Lage Lund använder sig ofta av 2 eller 3 toner när han spelar ackord. Jag har därför skapat två stycken övningar för att försöka skapa nya idéer i hur jag kan utforma mina ackord med färre toner.

Övning 1¹⁰ fokuserar på att endast använda två stämmor i sextintervall för att navigera genom ackordföljderna. Genom att begränsa mig till endast två stämmor strävar jag efter att skapa en stark kontrast till mitt vanliga ackompanjerande. Jag valde sextintervall eftersom det ger möjlighet att enkelt inkludera relaterade ackordstoner till varje ackord. Genom att utforska detta intervall hoppas jag hitta nya och intressanta sätt att harmonisera ackordföljder på och därigenom utveckla mitt eget unika ackordsspråk.

spela ackord i sext intervall (Days Of Wine And Roses)

Av: Filip Johansson

5 Fmaj7 Eb7(#11) Am7 D7

5 Gm7 Eb7(#11)

9 Am7 Dm7 Gm7

13 Em7(b5) A7(b9) Dm7 G7 Gm7 C7

17 Fmaj7

¹⁰ Övning 1 <https://youtu.be/Hp7i7rJGLcg>

5.4.2 Övning 2. Drop 2 ackord, tvåstämmigt

Övning 2¹¹ Har jag valt att applicera drop 2-tekniken på alla ackord i låten. Istället för att spela alla fyra ackordstonerna samtidigt har jag valt att dela upp dem i par av två toner. Detta skapar två variationer av varje ackord, vilket ger mig fler möjligheter att utforska och uttrycka mig genom samma ackord. Genom att arbeta med drop 2-positionen strävar jag efter att skapa en rörlighet och dynamik i min musik, samtidigt som jag utvidgar mitt ackordspel och utforskar nya harmoniska möjligheter.

Days Of Wine And Roses (Drop 2)

Av: Filip Johansson

Drop 2 ackord

The musical score is written in G major and 4/4 time. It consists of seven systems of music. The first system is titled 'Drop 2 ackord' and shows full chords for measures 1-8: Fmaj7, Eb7, Am7, D7, Gm7, Gm7, Eb7(#11), and Eb7(#11). The second system (measures 9-16) shows: Am7, Dm7, Gm7, Gm7, Emaj7(b5), A7, Dm7, G7, Gm7, and C7. The third system (measures 17-24) shows: Fmaj7, Eb7, Am7, Dm7, Gm7, Gm7, Eb7(#11), and Eb7(#11). The fourth system (measures 25-31) shows: Am7, D7, Am7, D7, Gm7, C7, and Fmaj7. The fifth system (measures 32-39) is titled 'Delat ackords tonerna till två stämmigt' and shows the two-stemmed version of the first system's chords: Fmaj7, Eb7, Am7, D7, Gm7, Gm7, Eb7(#11), and Eb7(#11). The sixth system (measures 40-47) shows the two-stemmed version of the second system's chords: Am7, Dm7, Gm7, Gm7, Emaj7(b5), A7, Dm7, G7, Gm7, and C7. The seventh system (measures 48-55) shows the two-stemmed version of the third system's chords: Fmaj7, Eb7, Am7, D7, Gm7, Gm7, Eb7(#11), and Eb7(#11). The eighth system (measures 56-62) shows the two-stemmed version of the fourth system's chords: Am7, Dm7, Bm7(b5), E7, Am7, D7, Gm7, C7, and Fmaj7.

¹¹Övning 2 https://www.youtube.com/watch?v=VeH5dB_C2UU

5.5 Övning 3. Rytmska idéer

För att få in nya rytmska idéer i mitt spel har jag valt att transkribera några av Mike Morenos rytmska idéer på *On Green Dolphin Street*. De rytmska ideerna börjar aldrig på det första taktslaget, vilket jag tror kommer hjälpa mig att bli mer fri i min tajming. Jag vill undvika att alltid spela ackorden på det första taktslaget eftersom det blir för förutsägbart. Genom att experimentera med olika platser i takten för ackorden kan jag skapa överraskande och kreativa ljudlandskap.

Rytmska idéer

Av: Filip Johansson

The image shows seven staves of musical notation, each representing a different rhythmic idea. The notation is in treble clef with a key signature of one flat. The staves are numbered 1, 5, 9, 13, 17, 21, and 25. Each staff contains four measures of music. The first staff (1) shows a sequence of eighth notes with accents. The second staff (5) shows a sequence of eighth notes with accents. The third staff (9) shows a sequence of eighth notes with accents. The fourth staff (13) shows a sequence of eighth notes with accents. The fifth staff (17) shows a sequence of eighth notes with accents. The sixth staff (21) shows a sequence of eighth notes with accents. The seventh staff (25) shows a sequence of eighth notes with accents.

5.6 Repetitiva motiv

Att hålla fast vid sina idéer och skapa intressanta motiv är något som kräver både kreativitet och förståelse för hur musiken utvecklas över tid. Wes Montgomery är enligt mig en mästare på detta område, och han har en förmåga att göra repetitiva motiv både spännande och dynamiska.

Det har varit väldigt svårt att komma på specifika övningar för hur man ska arbeta med repetitiva motiv. Jag har istället skrivit ner några strategier som jag avser att jobba med framöver.

- Gradvis variation:

Lägga till gradvisa variationer i mina repetitiva motiv. Det kan vara små förändringar i tonhöjd, rytm, eller dynamik. Genom att göra små subtila förändringar undviker jag att musiken blir för förutsägbar och monotont.

- Interaktion med omgivningen:

Försöka att se musiken som en miljö där musiken ständigt är i rörelse. Låt mina repetitiva motiv interagera med andra element i musiken, som till exempel basgångar, trummornas rytmer eller andra instrument. Min förhoppning är att skapa en känsla av samspel och få musiken att bli mer levande

- Jobba med "*Tension And Release*" spänning och lättnad:

Använda mig av spänning och lättnad i musiken genom att låta mina repetitiva motiv bygga upp en spänning för att sedan släppa den och byta riktning. Det kan vara genom att övergå till en ny harmonisk idé eller genom att ändra intensitet i musiken.

- Dynamisk medvetenhet:

Var medveten om dynamiken när jag spelar. Använda mig av hårt och mjukt anslag, volym på tonen och nyanser för att ge liv åt de repetitiva motiven.

Wes Montgomery var enligt mig en mästare på att variera dynamiken för att skapa intressanta och känslomässiga nyanser.

- Öva med backing tracks eller inspelningar:

Använda backing tracks eller inspelningar med andra musiker för att skapa samma känsla som under en livekonsert. Detta kommer förhoppningsvis hjälpa mig att anpassa mina repetitiva motiv till de överraskningar och förändringar som kan uppstå under ett liveframträdande.

Genom att experimentera med dessa idéer och strategier så kan jag utveckla min förmåga att skapa och hålla fast vid repetitiva motiv, genom att hålla musiken levande och engagerande. Det handlar om att hitta balansen mellan stabilitet och förändring för att skapa en musikalisk resa som lockar lyssnaren.

6. Reflektion och resultat

I detta avsnitt kommer jag att reflektera över och diskutera mina tre fokusområden - Spela ackord med färre toner, repetitiva motiv och rytmiska idéer - för att sedan gå vidare in på mina två frågeställningar och resultat.

6.1 Spela ackord med färre toner

Lage Lunds minimalistiska ackord strukturer och val av toner har förändrat mitt sätt att tänka på ackord. Att sträva efter att skapa klangbilder med färre toner tror jag kommer att öppna upp ett utrymme för andra musiker, och fortsättningsvis ge mig möjlighet att färga ackorden mer dynamiskt. Lage Lunds användning av två eller tre toners voicings har inspirerat mig att experimentera med sextintervall och drop 2-positionen, vilket jag skulle säga har givit mitt ackordspel en mer varierad och nyanserad karaktär.

Övning 1. Att spela ackord i sextintervall tycker jag var en bra övning för att få in soundet med tvåstämmighet i gitarr vilket har varit väldigt nytt för mig. Det blir enkelt att höra ackorden och var musiken är på väg samtidigt som det finns stor plats för att färga ackorden med fler toner. Att spela ackord i sextintervall tycker jag absolut är ett bra medel att använda sig av, men jag tror också att om jag skulle spela en hel låt med endast två stämmor i sext intervall så blir det för repetitivt och förutsägbart. Det krävs att jag blandar upp det med till exempel ledtoner och fraser i form av kommentarer till musiken för att få fler kontraster.

Övning 2. Att spela ackord med två stämmighet med hjälp av drop två voicings tycker jag har utvecklat mitt spel och gjorde mig väldigt inspirerad. Med hjälp av drop två voicings som består av fyra stycken toner så har jag nu istället två stycken varianter att spela ett och samma ackord på, eftersom jag delat upp de fyra tonerna i två stycken stämmor. Det skapas automatiskt en rörelse i musiken som jag nu kan välja ska gå antingen uppåtgående eller nedåtgående. Det inspirerar mig med den här tekniken är att jag kan ta vilken gitarrvoicing

som helst som jag redan kan, därefter dela upp ackordstonerna vilket gör att jag på ett väldigt enkelt sätt kan skapa ny dynamik och struktur i musiken.

6.2 Rytmska Idéer

Övning 3. När jag har övat på de rytmska idéerna, har jag upptäckt en viktig aspekt av mitt gitarrspel som behöver förbättras – min tajming. Det har blivit tydligt för mig att periodkänslan över en låt lätt kan tappas, särskilt när jag inte alltid startar på det första slaget i takten. Vanligtvis har jag förlitat mig på trummisen eller basisten i bandet för att visa det första slaget om jag tappar bort mig. Men det har varit en ögonöppnare att själv öva på dessa rytmska mönster över en låt, och se hur väl jag kan hålla koll på perioderna utan någon yttre hjälp. Jag inser att periodkänslan är något jag verkligen behöver och vill förbättra, och det har varit givande att utforska och utveckla det när jag övar på rytmska idéer.

För att ytterligare förstärka min periodkänsla och tajming har jag också börjat experimentera med att använda metronomen på olika sätt. Att variera tempot och ställa in betoningen på olika slag har bidragit till att öka min förmåga att hålla en stabil rytmisk grund. Dessutom har jag utforskat fler polyrytmiska mönster och subtila förskjutningar för att utmana min rytmiska förmåga på djupare nivåer.

6.3 Repetitiva motiv

När jag försökte utveckla en övning för att lära mig hålla fast vid mina musikaliska idéer stötte jag på problem. Jag började reflektera över vad som egentligen avgör när repetitiva motiv låter engagerande och intressanta jämfört med när de upplevs som platta och ointressanta. Det var under denna process av självreflektion som jag drogs till Wes Montgomery, som enligt mig är en mästare när det gäller att göra musik engagerande genom att använda repetitiva mönster och melodiska fraser.

Som jag nämnt tidigare så ligger hans skicklighet inte bara i att upprepa fraser eller rytmiska motiv, utan det som inspirerar mig är hur han med hjälp av motiven binder samman den musikaliska helhetsbilden.

Det som fascinerar mig är att trots att man kan upprepa en viss fras över flera takter, fortsätter musiken att utvecklas och röra sig framåt. Det är som om att musikaliska motiv och upprepningar skapar ett slags vakuum som drar in och för samman lyssnaren och medmusikerna.

Det är inte en enkel upprepning, utan snarare en spännande resa där musiken ständigt utvecklas kring de repetitiva motiven. Vid närmare eftertanke har jag insett att det inte bara handlar om själva idéerna, utan också om hur idéerna integreras och samspelar med det omgivande musikaliska landskapet. Att lyckas skapa ett vakuum av förväntan och spänning, som sedan långsamt släpper, gör att det uppstår lättnad och tillfredsställelse.

Jag tror att den övergripande övningen och tanken att ha med sig inte bara blir att hålla fast vid repetitiva motiv utan att också förstå hur man kan väva in dem på ett sätt som låter musiken andas och utvecklas. Jag har insett att detta kreativa vakuum, ska fungera som en drivkraft framåt i musiken snarare än en låsning där musiken hakar upp sig, det får mina musikaliska idéer mer levande och engagerande.

6.4 Hur kan jag genom att integrera rytmiska och harmoniska idéer från Mike Moreno, Lage Lund och Wes Montgomery förbättra mitt ackordspel på gitarr och skapa en mer dynamisk och varierad harmonisk grund för min musik.

Genom arbetets gång kan jag känna en markant skillnad i mitt ackompanjemang jämfört med hur det lät och kändes innan jag påbörjade denna undersökning. Att ägna mig åt att lyssna på och försöka förstå tre olika gitarristers unika spelstil har varit en verklig ögonöppnare för mig. Det har fått mig att inse hur mycket variation och nyanser som kan skapas inom ackordspel.

Tidigare hade jag inte reflekterat över den mångfald som finns inom ackordspel, utan jag spelade helt enkelt ackorden som stod nedskrivna utan större eftertanke kring hur musiken faktiskt utformades. Men genom att studera och experimentera med olika rytmiska och harmoniska idéer har jag funnit ett mycket mer varierat sätt att spela på.

En av de viktigaste lärdomarna för mig har varit att lita på mina musikaliska instinkter och att följa dem. Jag har upptäckt att när jag tillåter mina musikaliska idéer att utvecklas och mogna, så skapas en mer organisk och autentisk musikalisk uttrycksform. Detta har förbättrat inte bara min förmåga att ackompanjera, utan även min förmåga att skapa och tolka musik på ett mer djupgående sätt.

Genom att hålla fast vid mina musikaliska idéer och låta dem utforskas och utvecklas har jag märkt en tydlig förändring i mitt ackordspel. Insikterna och teknikerna jag har arbetat med inspiration ifrån de tre gitarristerna har under denna process berikat min musikaliska repertoar. Vidare så har det gett mig ett bredare spektrum av uttrycksmöjligheter. Det är en resa som fortfarande pågår, men jag är ivrig att fortsätta utforska och utveckla min musikaliska förmåga med hjälp av dessa nya insikter och verktyg.

6.5 Hur påverkar färre toner tillsammans med en mer nyanserad rytmik min förmåga att ackompanjera.

Genom att begränsa mig till färre toner när jag ackompanjerar har jag upplevt en betydande förändring i mitt musikaliska uttryck. Att minska ljudbilden till endast två stämmor har krävt en ökad medvetenhet om varje enskild ton och dess roll i det harmoniska sammanhanget. Det har blivit en övning i att lyssna och välja noggrant, vilket har resulterat i en renare och mer fokuserad klangbild.

Denna minskning i antalet toner har även öppnat upp för en större kreativ frihet och utforskning av harmoniska variationer. Genom att fokusera på endast två toner har jag kunnat experimentera med olika rörelser och förskjutningar för att skapa intressanta och dynamiska ackordföljder. Det har gett min musik en ny dimension av rörlighet och djup, samtidigt som det har tillåtit mig att utforska nya harmoniska platser.

En annan positiv effekt av att använda färre toner är att det har ökat min medvetenhet om rytmens roll i musiken. Genom att behöva skapa rörelse och förändringar med endast två toner har jag blivit mer uppmärksam på hur rytmiska mönster kan användas för att skapa

dynamik och intresse. Det har gett mina ackord en nyanserad rytmisk dimension som har förstärkt den övergripande musikaliska upplevelsen.

Vidare har detta tillvägagångssätt gett mig en större förståelse för kontrast och variation i musiken. Genom att arbeta med färre toner har jag insett att det inte bara handlar om att välja rätt toner, utan också om hur man använder dem i förhållande till varandra. Att skapa spänning och lättnad genom att variera mellan olika ackord och rytmiska mönster har blivit en nyckelfaktor i mitt ackompanjemang.

7. Slutreflektion

När jag nu tar itu med dessa aspekter av mitt spel, ser jag fram emot att fortsätta att utforska och utveckla min musikaliska förmåga. Att skapa en stark grund av tajming och periodkänsla, tillsammans med varierande dynamik, kommer säkerligen att bidra till att göra mitt gitarrspel mer nyanserat och engagerande. Genom att integrera dessa tekniker och insikter hoppas jag skapa musik som inte bara tillfredsställer tekniska aspekter utan också berör lyssnare på ett djupare emotionellt plan.

Sammanfattningsvis kan jag med övertygelse konstatera att dessa tekniker - Spela ackord med färre toner, Rytmiska idéer och repetitiva motiv - verkligen har fördjupat mitt konstnärskap och förändrat min syn på ackordföljder. Med dessa nya verktyg i mitt gitarrspel kan jag nu skapa något mer än bara baserat på känslor, jag kan utforska koncept och rörelser. Jag är inte längre begränsad till att spela ackord på ett enda sätt, istället har jag en rad olika val och vägar som kan leda musiken in i spännande och nya riktningar.

De nya verktygen präglar nu mitt spel och ger mitt gitarrspel en frisk och ny ljudkaraktär. Det resulterar i en känsla av kreativitet och inspiration, och jag vågar nu utforska musikaliska riktningar som jag tidigare inte vågat ta.

För att fortsätta utvecklas planerar jag att fortsätta arbeta med dessa tekniker som har stor utvecklingspotential. Genom att experimentera med till exempel trestämmigt spel kan jag ytterligare förfina mitt gitarrspel och utforska nya musikaliska dimensioner.

Utmaningarna som ligger framför mig är att hitta balansen mellan de olika teknikerna jag har arbetat med. Det är en omfattande mängd ny information och nya tillvägagångssätt som jag har tagit in i mitt spel, och jag vet av erfarenhet att det tar tid innan allt landar på plats. Det är lätt att känna en impuls att applicera alla de nya idéerna jag har lärt mig direkt på en och samma låt när jag spelar. Men här behöver jag vara tålmodig och lyhörd för vad musiken faktiskt kräver av mig som gitarrist. Istället för att bara visa upp alla nya saker jag har lärt mig, måste jag fokusera på att lyssna till låtens behov och låta min spelstil växa organiskt i enlighet med det. Det handlar om att hitta en balans mellan att integrera det nya och att behålla det som redan fungerar väl, för att skapa en enhetlig och övertygande musikalisk upplevelse.

När jag har lyssnat på inspelningarna av mina övningar har jag lagt märke till en annan aspekt i mitt spel – min brist på variation i dynamik. Mönstret av att spela med samma jämntjocka dynamik genom hela låten blir allt för ofta väldigt uppenbar. Jag tror starkt att genom att framhäva mer dynamik i de rytmiska fraserna skulle jag kunna skapa en djupare dimension i musiken, göra den mer rörlig och därmed mer intressant för lyssnaren. Jag tror att det är bra att arbeta med och integrera varierande dynamik i mitt spel för att höja och skapa ett större musikaliskt uttryck i musiken, för att skapa en mer engagerande musikalisk upplevelse hos lyssnaren.

Slutligen har jag funnit nya sätt att bryta mig fri från mina gamla spelvanor och ser fram emot den fortsatta resan i min musikaliska utveckling.

8. Referenser

Böcker

Gary Lindsey. (2005) *Jazz Arranging Techniques : From Quartet To Big Band*. Utgivare : Staff Art Publishing.

Pullig, Pease. (2001) *Modern Jazz Voicings : Arranging for Small and Medium Ensembles*. Utgivare : Hal Leonard LLC

Inspelningar

Lage Lund et al. Uppladdat 1 november 2017. *On Green Dolphin Street*. Hämtad 25 april 2024

<https://www.youtube.com/watch?v=zRmPNwumMqE> vid 1:46

Mike Moreno, Ben Wendel. Uppladdat 10 augusti 2018. *On Green Dolphin Street*. Hämtad 25 april 2024

<https://www.youtube.com/watch?v=l0kwh4Ch5TM&t=88s> vid 1:28

Wes Montgomery et al. Uppladdat 29 augusti 2010. *Four On Six*. Hämtad 25 april 2024

<https://www.youtube.com/watch?v=zxTD1XQTcyk> vid 0:55

Bifogade Ljudfiler

Video 1 (övning 1) Spela ackord i sext intervall

<https://youtu.be/Hp7i7rJGLcg>

Video 2 (Övning 2) Days of wine and roses (Drop 2)

https://www.youtube.com/watch?v=VeH5dB_C2UU

Video 3 (Övning 3) Days of wine and roses

- Inspelat hur jag spelar innan undersökningen

<https://youtu.be/B8F2tskk6lg>

Video 4 Days of wine and roses

- Inspelat hur jag spelar efter undersökningen

<https://www.youtube.com/watch?v=56IHVjySJU>